



Kommundirektörs- föreningen den 26 mars 2021

Att leda i ett snabbt
föränderligt politiskt
landskap: nya konfliktlinjer

Inspelad den 15 mars
Katarina Barrling, IPF

+

•

○

Uppläggning

1. Nya ideologiska skiljelinjer
2. Populism kontra elitism
3. Anywheres och Somewheres
4. Avslutning

1. Nya ideologiska skiljelinjer?

GAL-TAN-skalan
kontra vänster-höger-skalan

Källa: Henrik Ekengren
Oscarsson
*Den svenska partirymden
2016*





Vad försöker vi fånga med GAL-TAN i?

Egentligen en spänning mellan liberalism (i vid mening) och konservatism?

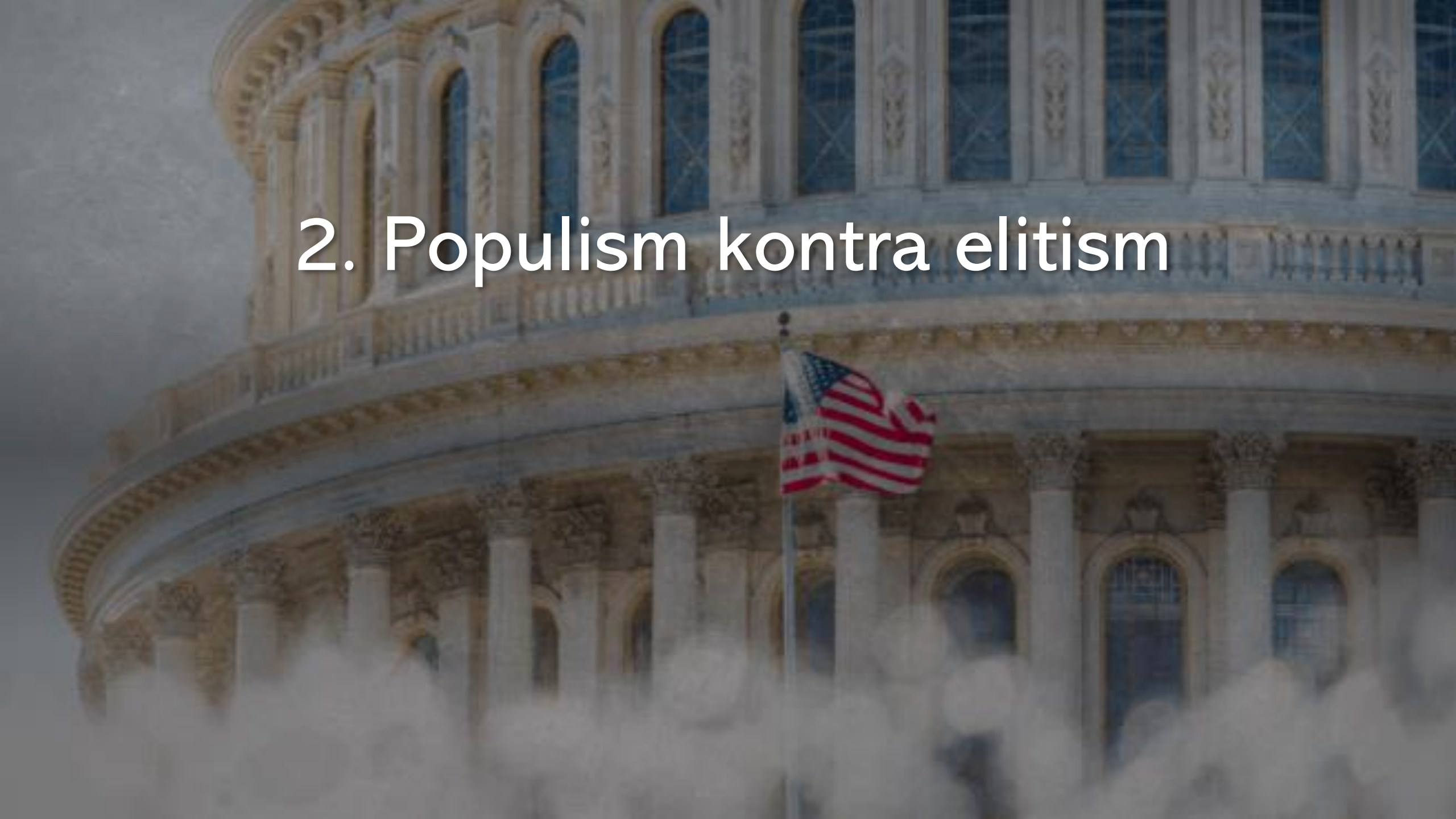
Egentligen en spänning mellan vad som skall ha företräde: rättigheterna inom en nationalstat och dess samhällskontrakt eller individers rättigheter?

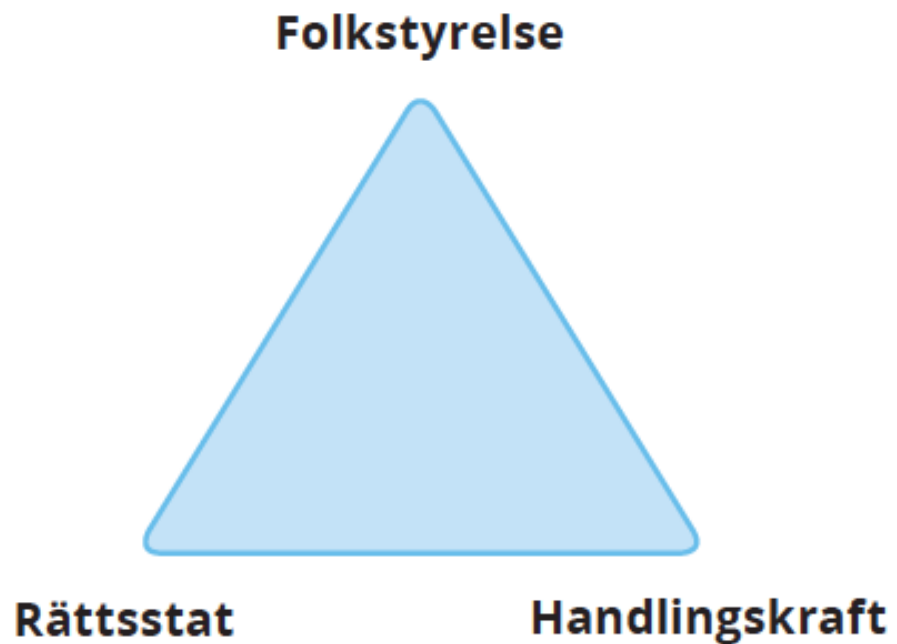
Obs! Liberalism har en vid innebörd. Att inte vara liberal i snävare bemärkelse är inte detsamma som att vara "illiberal" i meningen motståndare till en rättsstatlig demokrati.

Konsekvens



2. Populism kontra elitism





Demokratis triangelndrama

Källa: *Demokratis
framtid*, red. Katarina
Barrling och Sören
Holmberg. (Riksdagen,
2018)

Begränsa folkstyrelsen – för rättsstatens skull





Begränsa folkstyrelsen – för handlingskraftens skull.

BUT LATER, MAN'S
FREEDOM WAS
TAKEN AWAY FOR
THE 'GOOD OF
THE STATE'...

MERCY,
MASTER--
MERCY!

THERE IS NO MERCY FOR
A SLAVE OF THE STATE! GET
TO WORK-- AND LET THESE
PYRAMIDS BE A MONUMENT
TO YOUR MISERY!



Vad är populism?

Föreställningen om en bedräglig
elit mot en ren folkvilja.

Sociala medier
– en daglig
folkomröstning



3. Anywheres och Somewheres



David Goodhart: *The Road to Somewhere: The Populist Revolt and the Future of Politics* (2017)

Somewheres

- Bofasta
- Landsort, industristäder
- Skeptiska till globalisering (EU)
- Tradition och beständighet
- Låg- och medelinkomsttagare, återfinns ej bland beslutsfattare och opinionsbildare.

(Obs! Idealtyp!)

Anywheres

- Geografiskt rörliga
- Storstäder, universitetsstäder
- Bejaktar globalisering (EU)
- Modernitet och förändring
- Höginkomsttagare, beslutsfattare, opinionsbildare

(Obs! Idealtyp!)

Existentiell dimension



Den känsla av förlust som Somewheres erfar går djupare än att handla om pengar. Den handlar om hemhörighet. Att känna sig hemma.

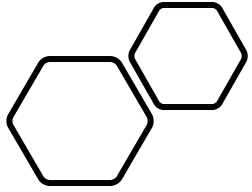
Somewhere är inte detsamma som nationalism (jfr GAL-TAN)

Anywhere är inte detsamma som att man inte uppskattar midsommarstänger.



Folkhemmet –
ett svenskt
Somewhere?

Folkhemstanken bottenar, som framgår av namnet, i en idé om hemhörighet, en gemenskap som, när det kommer till kritan, är mer existentiell än ekonomisk, även om den bland annat använde ekonomiska medel, såsom fördelningspolitik, för att befästa den nationella gemenskap den eftersträvade.



Tack för den här
gången och på
återseende!

